

Sirkus á ferð í Føroyum

Mánadagar byrjar ein sirkusferð í Føroyum. Tað er danska Cirkuez Baldoni, sum verður í Føroyum næstu tíðina. Tey fara at bjóða undirhald fyrri alla familjuna kring landið

SIRKUS
Tíðindaskriv

Hetta er fyrstu ferð, at Cirkuez Baldoni vitjar í Føroyum.

– Vit gleða okkum nógv til at visa føroyingum okkara sirkus, som hevur fingið gott skoðsmál frá fólki í Danmark, sigur Thessa Daniella, sum er pressufólk hjá Baldoni.

Ferðin til Føroya er komin í lag í samstarvi við ítróttarfeløg kring landið, og feløgin fáa part av inntøkunum fyrri atgongumerkjasøluna

Cirkuez Baldoni fer at bjóða alt tað, sum fólk kenna frá sirkus. Borðiskar fara á flog, klovnar fara at undirhalda, og eldur verður eisini partur av showinum.

Framfærslan var í tveir tímar hvørja ferð.

Baldoni leggur fyrri á Tvøroyri mánadagin 27. oktober, týsdagin eru tey í Vági, hósdagin í Miðvági, friggjadagin og leygardagin í Havn, sunnudagin í Klaksvík, mánadagin á Kambsdali, týsdagin í Runavík og mikudagin 5. november á Sandi.

Atgongumerki verða seld í forsetu og ein tíma áðrenn sýningarnar.

60-ara dansur í Sørvági

Leygarkvöldið verður dansur við vágabólkum, sum vóru í velmaktini í 60'unum. Hesuferð verða bólkarnir Teenagers úr Sandavági, The Faroe Star úr Miðvági og The No Beats úr Sørvági

Hetta er fimtu ferð, at tiltakið verður fyriskipað í Vágum, og hevur tiltakið verið stak væl vitja hvørju ferð. Serliga hugaligt var seinast tá hópur av avoyggjafólkið vitjaði tiltakið.

Sum nakað serstakt hava fyrirreikarnir hesuferð valt at prýða húsið við lýsingum frá virkjum og handlum í oynni. Nógv er gjørt burturúr og summar av lýsingunum verða heilt vist ikki gloymdar í bræði. Eisini eru einstakar gamlar myndir úr Sørvági, ivaleyst evni til prát ímillum dansirnar.

SÍ-stuðlar skipa fyrri tiltakinum leygarkvöldið.

– Eg trúgvi – finna tit olju – at hon fer at vera sera góð fyrri búskapin. Har verða fleiri fyrimunir enn vansar. Men tit mugu raðfesta fiskvinnuna høgt. Hon er varandi, duga tit at stýra fiskiskapinum. Oljan er ikki ævig. Sera umráðandi er at fáa olju-fólk og fólkið í fiskivinnuni at semjast, áðrenn ein oljuútbýgging fer fram heldur mest múgvandi vinnulivsmaðurin í Skotlandi, David Craig

SKOTI VITJAR
Jan Müller

Hann verður vanligur mettur at vera rikasti og mest múgvandi vinnulivsmaðurin í Skotlandi. Hann er Føroyavinur um ein háls, og tá hann sigur hetta, letur hann móttakaran vera vissan í, at hetta eru ikki bara tóm orð. Maðurin er David B. Craig og eigur risastóru fiskivinnu- og oljuvinnufyrítøkuna Craig Group.

Hann er eingin unglingi longur, hóast rødd og andsevni eru at líkna við tí hjá einum ungum manni. David Craig er 87 ára gamal og var ein av teimum hálvthundrað skotunum, sum var við skotsku sendinevndini, ið vitjaði í Føroyum herfyri.

Hóast høga aldurin er David Craig framvegis sera virkin og er hann nevndarformaður í Craig Group, sum hevur høvuðsskrivstovu í Aberdeen. Felagið eigur í dag 20 skip, sum

virka í oljuvinnuni og 9 fiskifør. 1500 fólk arbeiða í fyrítøkuni, sum er kend langt út um Skotland.

Nú útlit eru fyrri, at oljan kanska eisini kemur til Føroya – og skotsk vika varð hildin í Havn – helt hann tað vera rætt at leggja leiðina framvið. – Nú vit skotar hava so drúgvur royndir í oljuvinnuni fyrri ikki at tosa um fiskin hugsaði eg, at vit kundu geva føroyingum nakað av okkara royndum og vitan á oknum.

Kennskapurin til Føroyar gongur langt aftur í tíðina. David var vanur við at fiska um okkara leiðir, tað var áðrenn teir fóru uppí felagsmarknaðin. Sjálvur minnst David væl tíðina, tá hann fyrri meira enn 40 árum síðani var við skotskum fiskiskipi undir Føroyum..

Tað var sera sera góður fiskur, sum fekst undan Føroyum tá. Hann minnst eisini væl tær mongu ferðirnar teir lögdu inn í Vestmanna á veg til Íslands. – Okkum dámdu so væl fólk-

ið her, og eg havi framvegis sera stóran tokka til Føroyar. Eg ivist ikki í, at tit eiga eina framtíð á hesum klettum, og eg vóni tit fara at finna olju her eisini. Hon kann koma at hava stóran týðning fyrri búskapin. Slik vinna kann eisini koma at ávirka mentanina her og skapa trupulleikar, men eg haldi hon fer at hava fleiri góðar avleiðingar við sær enn ringar.

David Craig vitjaði fyrstu ferð í Føroyum í 1936, tá hann var við skotskum fiskiskipi. Teir vóru tá í Klaksvík. Hann vitjaði ikki aftur her fyrr enn fyrri fyra árum síðani. Og síðani aftur í ár. Og nógv er broytt heldur hann. – Tit hava fingið eitt nútímans samfelag. Her eru sera góðir vegir og bygningarnir eru sera vakrir. Litirnir á húsunum ger tað eisini so litrík at koma higar. Maturin er framúr góður. Og soleiðis kundi verið hildið fram við positivu lovorðunum.

Hesin múgvandi skotin David Craig visir á, at tá oljan kemur mugu føroyingar hava í huganum, at

dámar eisini sera væl mentanina í Føroyum, sum hann heldur vit eiga at gera alt fyrri at varðveita. – Eg vóni tit finna olju, og at hon verður góð fyrri búskapin. Tit fara at fáa útlendingar henda vegin við aðrari mentan, síðum og meiningum. Tað fer at vera ein avbjóðing, hvat hann heldur sum eisini kann vera góð.

David Craig er sannfærdur um, at tað ber til at hava eina oljuvinnu og eina fiskivinnu lið um lið. – Eg havi drúgvur royndir sum bæði fiskimaður og oljumaður, og tá oljan gjørdist veruleiki í Norðsjónum fyrri umleið 30 árum síðani minnst eg væl, at eg samráddist fyrri at verja áhugamálini hjá fiskimonnum. Og hetta er so eisini nakað, sum tit í Føroyum eiga at hugsa nógv um, tá og um oljan kemur.

Mugu semjast

David Craig visir á, at tá oljan kemur mugu føroyingar hava í huganum, at

hon skal takast upp úr havbotninum, haðani fiskimenn í dag fara eftir fiskinum. Tað er sera týðningarmikið at skilja tað. Finna føroyingar olju kann hon jú vera á somu økjum, har fiskimenn arbeiða, og tí er umráðandi at hava fiskivinnuna í huganum, tá tað eitt nú verða lagdar ror- og leiðingar á havbotnin

Tá er umráðandi, at fiskimenn og oljumenn tosa um tingini og semjast. Gera teir ikki tað, so kann samfelagið koma út í stórar trupulleikar, sum eisini kunnu skaða búskapin. Hóast hesar vandar, so heldur kendi skotski vinnulivsmaðurin, at føroyingar eiga at fegnast um at kunna hava báðar hesar vinnur.

– Men tit mugu minnst til, at tykkara høvuðsvinna er fiskur. Og tá oljan kemur, so vita tit, at hon varir ikki ævigt. Men tað ger fiskurin, um man ber seg rætt at.

David Craig heldur framtíðina á Atlantsmótinum vera sera spennandi. Hann

ásannar, at tað er ikki hent so nógv seinastu árin. Sjálvur metir hann, at tað fer at vera ein stór avbjóðing at bora gjøgnum basalt-ið. Tað verður bæði torført og kostnaðarmikið.

Hann ivast eisini í, nær tað tekniliga fer at eydnast at siggja niður gjøgnum basalt-ið við seismikki. So tað verður ikki so lítið av eini "gambling" at finna rætta staðið at seta borin í inni á stóru basaltfløtum á føroyska landgrunninum. Og verður olja funnin, er spurningurin, hvaðani hon skal fara í fyrstu atlogu. David Craig heldur fyrri, at verður gass funnið um hesar leiðir, hvat hann heldur er møguligt, so verður neyðugt við gassleiðingum. Um tær so skulu til Føroya og ella Hetlands veit hann ikki enn. Hann minnst bara á, at vit alla tíðina mugu hava fyrirlit fyrri fiskivinnuni, vit tit útbyggja eina oljuvinnu eitt nú við rørleiðingum á havbotninum.

David heldur annars ikki, at føroyingar skulu

David Craig, ein hin mest múgvandi vinnulivsmaðurin í Skotlandi: –Siggjð nakað positivt í eini komandi oljuvinnu men raðfesti fiskivinnuna høgt og syrgið fyrri, at hesar báðar vinnu koma at liva lið um lið

Mynd Jan Müller

David Craig, ein hin mest royndi vinnulivsmaðurin í Skotlandi hevur júst verið á vitjan í Føroyum. Hann mælir føroyingum frá at fara upp í ES. Her er David Craig saman við borgarstjóranum í Havn, Jan Christiansen

Mynd Jan Müller

Mest múgvandi vinnulivsmaðurin í Skotlandi:

Føroyar eiga ikki at fara upp í ES

–Tit megna sjálvi best at hava tamarhald á og stýra tykkara egnu fiskivinnu – og sjálvi at hava eftirlit við fiskastovnunum og varðveita teir. Tí hava tit einki at gera í ES sigur David Craig, sum heldur ES limaskap hava gjørt skotsku fiskivinnuni lítið gott

SKOTI VITJAR
Jan Müller

David Craig ynskir ikki at leggja seg út í politisk viðurskifti í Føroyum, men eitt vil hann fegin sleppa at siga, og tað kemur bæði frá hjartanum og frá egnum royndum í vinnulívinum: límið tykkum for Guds skyld ikki inn í ES. – Vit í Skotlandi eru vorðin sannførdur, at limaskapur í ES als ikki er til nakran fyrmin fyrri okkum, og serstakliga ikki fyrri fiskivinnuna. Eg vóni og haldi, at føroyingar megna at hava tamarhald á og stýra tykkara egnu fiskivinnu, og sjálvi hava eftirlit við fiskastovnunum. Tit hava tykkara egnu skipanir við fiskidøgum oa., sum gera, at tit klára at varðveita stovnarnar.

Hann visir á, at tey í Skotlandi hava sum partur av ES við einum felags fiskivinnupolitikki stórar trupulleikar. Felags fiskivinnupolitikkurin virkar ikki eftir ætlan, m.a. tí grundarlagið undir honum tvs. samráðingar um felags fiskivinnupolitikkin hava ikki verið nøktandi fyrri allar partar. Politíkar-arnir áttu at havt tosað meira við fiskimenninar sjálvar, áðrenn teir tóku stórar avgerðir yvir høvðið á teimum. Menn sita í Bruxelles og leggja til rættis og stýra fiskivinnuni eitt nú her í Skotlandi, her tað finst ein heilt onnur mentan enn tann, ið ræður í størbynum á meginlandinum.

David Craig dylur tó ikki fyrri, at hann sjálvur atkvøddi fyrri ES limaskapi á sinni, og tað var av teirri einföldu orsök, at hann var við í seinna kríggi og tí helt hann tað vera náttúrligt og rætt at ganga inn fyrri fyrri sameining og samstarvi, sum varð lagt upp til við ES. Hann helt tað vera rætt fyrri okkara børn og komandi ættarlið at standa saman í einum slíkum felagsskapi. Hann viðgongur, at tað hevur so eisini givið nógvar ágóðar at vera partur av ES.

Men tá hann eygleiðir gongdina í fiskivinnuni er hann alt annað enn fegin um ES-limaskapin. Og tá Føroyar eru eitt fiskivinnusamfelag

burturav eru ráð hansara til føroyingar greið, og hann endurtekur: haldið tykkumuttan fyrri ES.

– Tá alt kemur til alt er tað ein spurningur um útboð og eftirspurning

Nú forboð í stóran mun verður sett fyrri at veiða tosk í Norðsjónum, sær David møguleika fyrri, at eftirspurningur eftir føroyskum fiski fer at vaksa og prisurin við? – Tá alt kemur til alt er tað ein spurningur um útboð og eftirspurning. Tað stýrir øllum fiskivinnuplássum. Sum nú er kemur nógvur fiskur uppá land í Skotlandi, hann kemur úr Føroyum, Íslandi og Noregi, og tað er so eisini ein spurningur, nær marknaðurin er mettadur. Fær tú ov nógvan fisk, so hevur tú ein trupulleika. Men sera góður fiskur fer altíð at fáa góðan pris leggur David Craig aftrat og sipar til, at soleingi føroyingar kunnu lata fyrsta floks fisk, so fer prisurin eisini at vera hareftir.